

זה הדדן

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 14, 3 באפריל 2019

רק חד"ש-תע"ל

מנצחים בקלפי את נתניהו ואת הגזענות ומציבים חלופה יהודית-ערבית עקבית

"חוק הלאום", הוא חלק אינטגרלי מתעמולת הבחירות של הימין המתגאה בחקיקתו. חד"ש ותע"ל יוסיפו להיאבק לביטולו של "חוק הלאום" בכל האמצעים הלגיטימיים העומדים לרשותן. זאת, בעוד שמפלגות המרכז גמגמו ביחס אליו וביקשו "לתקן" אותו או "לעדן" אותו.

הבשורה היהודית-ערבית של חד"ש-תע"ל כוללת גם דרישה לחוקה דמוקרטית שתגן על זכויות האדם, האזרח, על הזכויות החברתיות היסודיות ועל ערך השוויון.

רשימת חד"ש-תע"ל מחויבת למאבק למען זכויות עובדים, למען צדק חברתי וסביבתי, ולמען האינטרסים של המעמדות המוחלשים מול המדיניות הניאו-ליברלית שהופכת את העניים עניים יותר, ואת העשירים עשירים עוד יותר.

חד"ש-תע"ל תיאבק להעלאת תקציבי הבריאות, החינוך, הרווחה, הדיור, התרבות והגנת הסביבה;

למען שוויון זכויות לנשים בכל תחומי החיים; ונגד כל צורות הדיכוי, הניצול, האפליה והאלימות כלפי נשים במשפחה, בעבודה ובחברה, לרבות רצח נשים (עוד על מצע הבחירות של רשימת חד"ש-תע"ל - ר' גיליון 13 של "זו הדרך", ע' 3).

בבחירות הקרובות נוהרים בהמונינו – יהודים וערבים שוחרי דמוקרטיה, שלום ושוויון – ושמים **ום** בקלפי!

לבחירות לכנסת ה-21 שיערכו ביום שלישי הקרוב משמעות גדולה במיוחד. תהא זו הכרעה בין שתי דרכים:

עם ביבי והגזענות או נגד ביבי ולמען הדמוקרטיה. לכן, ככל שהצבעה לכוחות הדוגלים במאבק נגד הפשיזם ונגד הכיבוש תתעצם – כך אפשר יהיה להציע את ישראל לאופק של שלום ושוויון.

בקרוב כוחות אלה, בולטת רשימת חד"ש-תע"ל כיחידה היכולה להציב חלופה יהודית-ערבית, עקבית ולוחמת.

עבור חד"ש-תע"ל, שותפות ערבית-יהודית אינה סיסמת בחירות, אלא דרך של ממש: מרכיביה וראשיה כבר הוכיחו משך שנים ארוכות כי הם עומדים בראש המערכה למען שלום צודק באזור, לסיום הכיבוש (לרבות פירוק כל ההתנחלויות וחומת ההפרדה הגזענית), להסרת המצור מעל עזה, ולהקמת מדינה פלסטינית עצמאית ריבונית בגבולות ה-4 ביוני 1967 שירושלים המזרחית בירתה.

בסוגיה שהפכה משמעותית למדי

במערכת בחירות זו, הצהירו חד"ש ותע"ל באופן עקבי כי הן מתנגדות ל"עסקת המאה" של ממשל טראמפ וממשלת ההתנחלויות והסיפוח, שנועדה לחסל את השאלה הפלסטינית ולמחוק את זכויותיו הלאומיות של העם הפלסטיני מסדר היום, תוך חרחור מלחמות בשירות האינטרסים של ארצות הברית באזור ובעולם.

חד"ש-תע"ל היא הרשימה היחידה שחרתה על דגלה את ההתחייבות להיאבק לפירוז המזרח התיכון, לרבות ישראל, מנשק גרעיני וכל נשק להשמדה המונית כחלק מהמאבק למען עולם נקי מנשק גרעיני.

תודה, ביבי! כהניסט במרכז הקונצנזוס

"חשבתי לעצמי, איזה עולם. לפני 20 שנים, אמרו שאני בקצה הימני של הסקאלה. היום אני מיינסטרים, בקונצנזוס. אני מיינסטרים בעם ישראל. תראה איזו אהדה אני מקבל ברחוב. עם ישראל זו ימינה, והבין שכל רצח האופי שעשו למורי ורבי, הרב כהנא, וכל מה שנאמר עלי במשך השנים – לא נכון".
(המועמד הכהניסטי איתמר בן גביר, "ישראל היום", 22.3)

איש בורח מבשורה

"יו"ר כחול לבן, בני גנץ העניק ראיונות לשלושת ערוצי הטלוויזיה המרכזיים. גנץ כשל בשני עניינים עקרוניים, ועל כשלים אלה אי אפשר לעבור לסדר היום. ראשית, בכל ראיונותיו הוא התחמק מלתת תשובה ברורה, שתבהיר אם הוא ורשימתו תומכים בפתרון שתי המדינות. קשה להאמין, אבל שאלה כה יסודית לא זכתה במענה, זולת דיבורי סחור-סחור חמקניים ופחדניים. חמורה אף יותר היא עמדתו של גנץ בעניין המפלגות הערביות. הוא אמר שלא יקיים שום שיח פוליטי עם נציגי המפלגות הערביות. 'המנהיגות הפוליטית של ערביי ישראל עשתה טעות גדולה. היא מדברת נגד מדינת ישראל, לכן אני לא יכול לעשות אתה שיח פוליטי', הוא אמר לערוץ 11. בכך הצטרף גנץ לימין, שמדיר מראש את הנציגות הלגיטימית של אזרחי ישראל הערבים בכנסת".

(מאמר המוערכת של "הארץ", 22.3)

מההון אל השלטון ומהשלטון אל ההון

"אנשים שפגשו את נתניהו לאחר פגישות עם מיליארדרים אמריקאים, או את אולמרט לאחר שירד מביקור ביאכטה של איל היהלומים בני שטיינמץ, מדווחים על אותן עניינים נוצצות מהערצה והתלהבות. לדידם, הנה הם האנשים שבאמת 'עשו את זה'. ייתכן שאין זה מקרה שאת רוב המיליארדרים שמממנים, מלווים ומרפדים את ראשי הממשלות שלנו הם פגשו בארה"ב. מחלת הערצת המיליארדרים היא תופעה גלובלית, אבל היא מיוצאת לכל העולם בעיקר מארה"ב – שם השתרשה התפישה שהמיליארדרים הם הדבר הקרוב ביותר לבני אלים. הרי אם הם עשו כל כך הרבה כסף – הם חייבים להיות מוכשרים יוצאי דופן, בעלי תרומה אדירה למשק ולאנושות.

אלא שניתוח יסודי קר של הכלכלה הפוליטית של מיליארדרים מוביל למסקנה שונה בתכלית: רבים מהם צברו את הונם בדיוק בדרך שנחשפה בתיקי 1000, 2000 ו-4000: השפעה על כללי המשחק, מניעת תחרות ותפירת חוקים לפי מידותיהם. אבל הבנה עמוקה יותר של השבי שבו נמצאות כלכלות ומדינות שלמות בידי הקסטה של המיליארדרים דורשת כנראה מיקוד בנעשה בארה"ב בארבעת העשורים האחרונים, שבהם מספר המיליארדרים, הפער שפתחו ביחס לשאר הציבור והנתח מהעושר אשר זרם לכיוונם גדלו לרמה הגבוהה ביותר במאה האחרונה".

(גיא רולניק, "דה מורקר", 22.3)

אקדמיה? פויה!

"עשרות קיצונים מפגינים מול קמפוס שטראוס, במחאה נגד לימודי האקדמיה המתקיימים במקום הסמוך לשכונות מאה שערים וגאולה בירושלים. מדובר בחלק ממאבק שהתחדש לאחרונה על ידי הקיצונים נגד לימודי האקדמיה. בנוסף, עצרו כוחות המשטרה ברחוב עזרא אדם אחד במהלך הפגנה שנערכה מתחת לביתו של אדם, שלטענת המפגינים קשור ללימודי האקדמיה. המפגין נעצר בחשד להפרת הסדר הציבורי".

(אתר "כיכר השבת", 25.3)

דברים בשם אומרם

ביבי צודק, בדרך כלל נהוג לשלם בדולרים

"ראש הממשלה בנימין נתניהו נפגש עם ראשי רשויות בשילה הקדומה, והתייחס להאשמות בנוגע לעסקת הצוללות: 'לא קיבלתי מהעסקה אפילו שקל, אלה השמצות שמצוצות מהאצבע'".

(ישראל היום, 20.3)

מכתבים למערכת

לבטל את ועדת הבחירות

שמחתי ונשמתי לרווחה כאשר בית המשפט העליון אישר את הריצה של רשימת רע"מ-בל"ד ושל מועמד חד"ש ד"ר עופר כסיף. ההחלטה התעכבה כמעט עד סוף יום ה-18.3. התברר שחילוקי הדעות היו עם השופט שטיין שתמך בפסילה. שרת המשפטים איילת שקד ידעה, כמובן, מה היא עושה כאשר נלחמה למנות אותו. יהיה מסוכן אם תכהן קדנציה נוספת במשרד המשפטים.

אם לומר את האמת, הפסילה של הכהניסט מיכאל בן ארי עוררה בי רגשות מעורבים, בלשון המעטה. לא שאני מצטער שהגזען הזה לא יישב בכנסת. אבל האם פסילתו מעבירה מסר אנטי-גזעני? מה המסר בפסילתו של בן-ארי בעוד שאיתמר בן-גביר יישב בכנסת? מה המסר בכך שבן ארי נפסל ובצלאל סמוטריץ' הוא מנהיג פוליטי לגיטימי ומועמד ריאלי להיות שר החינוך הבא? בצורה מקרית ושרירותית למדי, פסלו גזען אחד מבין עשרה או עשרים. זאת למרות שהוא לא גרוע מהם משמעותית והם לא טובים ממנו משמעותית.

אין תועלת פוליטית במהלך: הפגיעה בגזענות בישראל שווה לאפס, והנזק גדול – ניתן פתחון פה לכהניסטים לטעון שרודפים אותם ומשתיקים אותם. בן-ארי יסתובב בכל מקום כקדוש מעונה, והכהניסטים והימין יטענו שבית המשפט העליון "שמאלני". זה יחזק את האפשרות שיאושרו חוקים שיפגעו בו ויחליש את היכולת של השופטים לפסוק פסיקות עקרוניות בנושאים חשובים באמת.

הייתי מציע לחברי הכנסת משמאל להעלות הצעה לבטל לגמרי את הסמכות של ועדת הבחירות המרכזית לפסול רשימות או מועמדים. סמכות זו מסבה נזק רב.

אדם קלר, חולון

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

חזן. מתוך הסרטון הפסול

ועדת הבחירות פסלה סרטון מסית וגזעני של ח"כ חזן

ועדת הבחירות המרכזית הורתה (29.3) להסיר את סרטון התעמולה של ח"כ אורן חזן (צומת; הליכוד לשעבר). בסרטון, השאול מתוך סצנה במערבון "הטוב, הרע והמכוער", נראית דמותו של ח"כ חזן יורה בדמותו של ח"כ ג'מאל זחאלקה (בל"ד) לאחר ויכוח מילולי וקולני בין השניים.

ההוראה של השופט חנן מלצר, יו"ר ועדת הבחירות, להסיר את הסרטון נבעה מפנייתו של ראש רשימת חד"ש-תע"ל, ח"כ איימן עודה. עודה מסר: "כשנתניהו עומד בראש מקהלת ההסתה, סרטון זה הוא רק דוגמא אחת למסע הדה-לגיטימציה האלים והבוזי שמנהל הימין הקיצוני, המקושש קולות באמצעות הפצת שואה כלפי הציבור הערבי".

מאז פורסם הסרטון בעמוד הפייסבוק של חזן הוגשו נגדו תלונות רבות, בגין הסתה לאלימות. ח"כ זחאלקה התלונן למשטרה על הסתה לרצח, וקרא לוועדת הבחירות לפסול את התשדיר. "ההסתה הפרועה נגד האוכלוסייה הערבית ונציגיה במערכת הבחירות חוצה כל גבול", הוסיף ח"כ עודה בעקבות החלטת ועדת הבחירות.

כמו כן, ד"ר עופר כסיף, מועמד חד"ש-תע"ל לכנסת ומרצה במכללת ספיר, הגיש (27.3) תלונה במשטרה נגד ח"כ אורן חזן בגין איומים והטרדה מאיימת. התלונה הוגשה בעקבות התנפלות מילולית מצד חזן על כסיף בתום פאנל שיזמה אגודת הסטודנטים במכללת ספיר. פרקליטו של ד"ר כסיף מסר: "חזן איים על כסיף וצעק עליו כי ימשיך לרדוף אותו כל הזמן ויגיע גם לביתו".

הנהלת מכללת ספיר התנצלה (28.3) בפני תלמידיה ועובדיה על התנהגותו הבריונית של ח"כ אורן חזן בפאנל פוליטי שארגנה אגודת הסטודנטים. לדברי המכללה, "כל משתתפי הפאנל התנהגו למופת, למעט ח"כ אורן חזן, שצעק למיקרופון, לא נתן לאחרים להשמיע את עמדתם ואחרי הפאנל נהג בבריונות. אנשי הביטחון פעלו להשקיט את הרוחות, אך לא תמיד הצליחו בדבר". עוד הוסיפו: "צר לנו על כך שחברי הפאנל והסטודנטים שלנו נאלצו לחוות בריונות זו".

אין זו הפעם הראשונה שחזן תוקף מעומדים מהשמאל. לפני כשבועיים הוא חולל פיצוץ מפגש עם יו"ר מרצ, ח"כ תמר זנדברג. חזן בדרכו הבריונית הפריע לה במשך רבע שעה עד שנאלצה לעזוב את האולם.

שנה לצעדות השיבה לגדר ברצועת עזה

רכבות הפגינו (30.3) בעזה לציון מלאות שנה לצעדות השיבה לגדר. כוחות צה"ל ירו למוות בשלושה מפגינים ופצעו עשרות. במהלך שנה זו יותר מ-270 מפגינים נורו למוות, בתוכם 35 ילדים, ו-27 אלף נפצעו. חלקם יהיו נכים לכל חייהם. המשבר ההומניטרי ברצועה מחריף והולך, אך התקשורת הישראלית ממשיכה לדבר על "טרור" ו"הסתה". כמו כן, מאות השתתפו בהפגנה שנערכה מול משרד הביטחון והמטה הכללי של צה"ל בתל אביב, ביניהם פעילי מק"י וחד"ש, באותו יום. המפגינים דרשו את הסרת המצור על עזה ולהפסיק את הרג המפגינים.

בחודשים שחלפו נרשמו עוד ועוד סבבי לחימה; לילות של הפצצות בעזה ומנגד אזעקות וחרדה בדרום. הסגר על הרצועה מתהדק, ולשקר ש"ישראל עזבה את עזה" – איש כבר אינו מאמין.

מפלגות המרכז המתקרנות, הפוחדות לדבר על מדינה פלסטינית ועל פתרון של שלום, הידרדרו לטענה שנתניהו "חלש מול חמאס" ואוגפים אותו מימין.

ממשלות הימין והמתנחלים הן האחראיות לחורבן ברצועת עזה והן העורמות כל קושי אפשרי בדרך לשיקומה. ממשלת נתניהו מתייחסת לעימותים ולמלחמות בעזה כאל שגרה. השרים מתחרים מי מסית יותר, מי צועק חזק יותר להרוג אזרחים ומי מתיר את דמם של מפגינים לא-חמושים. נוכח זאת עלינו לזכור, כי אלימות היא חלק מהבעיה ולא מהפתרון, וכל עוד עזה נצורה – גם בישראל לא תהא תקווה. די לכיבוש ולמצור. מדינה פלסטינית עכשיו.

יוסף לאור

חד"ש-תע"ל, מרצ והעבודה: מחרימים את הכהניסטים

מכללת ספיר ביטלה השתתפותו של מועמד איחוד מפלגות הימין, עורך הדין והכהניסט איתמר בן-גביר בפאנל הבחירות. זאת בעקבות דרישה של רשימות חד"ש-תע"ל, העבודה ומרצ. נציגי רשימות אלה טענו כי אם בן-גביר ישתתף בכנס – הם יחרימו את הפאנל.

חד"ש-תע"ל, העבודה ומרצ פנו כבר בחודש שעבר למארגני הפאנלים הפוליטיים בבתי הספר ובמוסדות להשכלה גבוהה בבקשה שלא להזמין את הכהניסטים. הסיעות מסרו כי לא ישתתפו בפאנלים אליהם יוזמנו נציגי עוצמה יהודית: "אנו סבורים כי אין מקום לאפשר במה ציבורית לממשיכי דרכו של כהנא, על אחת כמה וכמה כשמדובר במוסד חינוכי האמור להקנות ערכים דמוקרטיים ונאורים ולהוקיע גילויי גזענות באשר הם".

יצוין כי ימים ספורים לפני הפאנל במכללת ספיר, הפגינו פעילי חד"ש-תע"ל, מרצ והעבודה בקמפוס למשפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים, כאשר בן-גביר קיבל את רשות הדיבור בעת דיון על הבחירות, בעוד שנציגי השמאל החרימו את הדיון. מאבטחי האוניברסיטה הוציאו אותם מהאולם, לקול קריאות סטודנטים לא לאפשר לבן-גביר לנצל חופש הביטוי כדי להפיץ את דעותיו הגזעניות.

לויין בהפגנה סמוך ללשכת הגיוס טרם כליאתו (צילום: מסרבות)

הסרבן רומן לויין טורטר בין בתי כלא צבאיים בשל הפגנות תמיכה

בשיחה עם "זו הדרך", הוא מספר על תנאי הבידוד הקשים: "לא פשוט שם. אפילו להיות לבד באמת, אי אפשר. אין בתא נייר טואלט, למשל. אתה קורא לסוהר, הוא נאלץ לגלגל לך נייר טואלט, להעביר ורק אז אתה משתמש בו. לוקח לסוהרים גם זמן להגיע אחרי שאני קורא להם. גם להוריד מים, אגב, אי אפשר בלי סוהר. צריך לקרוא לו והוא מגיע עם צינור". נוסף לכך, בכליאתו הנוכחית אישרו שלטונות הצבא ללויין להכניס אך ורק ספרי דת לתאו. לכן בילה את הזמן בבידוד ללא ספרים, למרות דרישותיו הנשנות והחוזרות. לאחר עתירה של עו"ד נועה לוי המייצגת אותו, הותר ללויין להכניס ספרים לתא כליאתו החל בתקופת הכליאה הבאה. לויין (20) נולד וגדל באוקראינה, ומדגיש בשיחה כיצד המצב הפוליטי שם נוכח עליית הכוחות הלאומניים השפיע על החלטתו לסרב כאן.

"רומן מביא קול אחר; קול של השפעה על המציאות כאן בעקבות המציאות הפוליטית הקשה אליה נחשף באוקראינה", מספרת עורכת דינו נועה לוי. "רומן, כאוקראיני, מרגיש נרדף ואף חווה רדיפה אישית מלאומנים קיצוניים אוקראינים. זה מה שדחף אותו לחשוב מחדש על מה זה צבא, מה זה לאום, מה זה לאומיות, מה זה ימין ומה זה שמאל. ההצטרפות שלו לקומוניזם ולברית הנוער הקומוניסטי הישראלי (בנק"י) היא הדבר הכי רחוק מהפאשיזם לו היה עד באוקראינה". "היה עוד מקרה שזכור לי", אומר לויין. "על החייל בבידוד יש תמיד שומר מקרב החיילים הכלואים. הוא היה דובר רוסית, כמוני, ולכן דיבר איתי רוסית. אחד הסוהרים צעק עלינו שנפסיק לדבר רוסית, כי 'פה זה מדינת היהודים ופה מדברים עברית'". לויין נשפט בגין סירובו לדבר עברית, הוארך זמנו בבידוד ונמנעו ממנו שיחות טלפון.

בסיום השיחה עם "זו הדרך", אמר לויין כי הוא מתעתד להסגיר את עצמו שנית לשלטונות הצבא וכצפוי להיכלא פעם נוספת בהמשך אפריל.

סרבן המצפון רומן לויין, שעל כליאתו פורסם לראשונה בגיליון 8 של "זו הדרך", שוחרר לאחרונה מכליאה בת 30 יום לאחר שהצהיר על סירובו להמשיך ולשרת בצבא. בשל הפגנה שתוכננה מול כלא 6 בו הוחזק, הועבר לויין לכלא 4. לטענת שלטונות הצבא, לא היה קשר להפגנה המתוכננת, אלא שברשת מסרבות סבורים אחרת. "בפועל הם מעבירים כלואים מכלא אחד לאחר כשאנחנו מכריזות על הפגנה כדי להקשות על הארגון", נמסר. "הצבא מעדיף להעביר במיוחד כשמדובר בכלא 6, כי הכלואים שומעים את הנאמר בחוץ בגלל ההגברה. בפעם שעברה הם הכניסו את כל החיילים פנימה כי הם שמעו את הצעקות שלנו בחוץ". לויין הוחזק בבידוד לאורך כל כליאתו בשל סירובו ללבוש מדים.

חד"ש-תע"ל בקמפיין ברוסית:

איווט ליברמן משקר לכם

רשימת חד"ש-תע"ל השיקה קמפיין בחירות בשפה הרוסית והדגישה בו את הישגיה ואת החוקים שקידמה עבור הציבור: זכויות סוציאליות וקצבאות נכות עבור וטרנים שלחמו במלחמת העולם השנייה; העלאת שכר מינימום; חוק דיוור ציבורי; הוזלת מחירי תחבורה ציבורית ועוד. על כולם, הודגש בקמפיין, אביגדור ליברמן וחברי ישראל ביתנו הצביעו נגד. "בעשור האחרון, ישראל ביתנו ומפלגות הימין משקרות לציבור דוברי הרוסית. הן מפזרות הבטחות, אבל אנחנו עושים", נכתב בעלונים שחולקו בחוגי הבית בשפה הרוסית. כן צוין בהם כי "חוק הלאום פוגע בכל קבוצות המיעוט בארץ – זה נכון לגבי הציבור הערבי ונכון לגבי יוצאי ברית המועצות. מפלגות הימין מפיצות גזענות ומנסות לשסות אוכלוסייה אחת באחרת, אבל בבחירות האלה אנחנו בוחרים במי שבאמת פועל למען הציבור".

אקדמיה לשוויון נגד תכנית חבצלות

באוניברסיטה העברית תתקיים תכנית הכשרה צבאית

אקדמיות חופשיות ואוטונומיות, ומעמידים בסימן שאלה את יחסה השוויוני של האוניברסיטה לכלל תלמידיה ומוריה, את יכולתה (ונכונותה) להרחיק מהם כל פיקוח והתערבות צבאית, ובסופו של דבר את יושרתה האקדמית של האוניברסיטה כמוסד שאין עליו אלא את מורא האמת בלבד.

אנו מצטרפים לדאגה של עמיתינו בחוגים שבהם ילמדו החיילים בתכנית כאשר לשינוי דרמטי באופי הלימודים. מדובר בסביבות לימודים המאפשרות, מבחינת פתיחותן ביקורת ומחשבה חופשית, לימודים משותפים של תלמידים יהודים וערבים, של אזרחים ושאינם אזרחים (תושבי ירושלים המזרחית או השטחים הכבושים), ואשר הישג המתקיים בהן אינו יכול להתקיים במסגרות הנענות להירארכיה צבאית ולקולקטיביזם מחשבותי האופייני לקבוצות מגויסות.

האוניברסיטה מסתכנת בשינוי אופי הלימודים בחוגים אלה ובאבדן האפשרות לביטוי ביקורתי בהם. מעמיתינו באוניברסיטת חיפה אנו למדים כי הפעלת התכנית (במתכונת מצומצמת יותר) אכן לוותה בהפרות בוטות של תנאים אקדמיים חיוניים. קבוצות גדולות של תלמידים במדים דחקו את רגלי הסטודנטים האחרים בהרשמה לקורסים ויצרו תנאי הרשמה בלתי-שוויוניים.

נוכחותה של קבוצת חיילים גדולה ודומיננטית בקורסים אלה גרמה לשינוי בחוויית הלימוד בהם ולאבדן האפשרות להתבטאות ביקורתית וחופשית במסגרתם.

היו מקרים בהם הופיע בשיעור מפקד התכנית, קצין בדרגת אל"מ, ולמעשה פיקח באופן בלתי-פורמלי על הנאמר בו. אלה תנאים בלתי-נסבלים מבחינה אקדמית. נכונותן של אוניברסיטאות בישראל לאכוף אותם על מוריהן ותלמידיהן מסמנת היחלשות קריטית במעמדה העצמאי של האקדמיה בישראל. היחלשות זו אף חושפת את האקדמיה הישראלית בכלל, ואת האוניברסיטה העברית בפרט, לביקורת בינלאומית חריפה בשמם של ערכים אקדמיים המקובלים בעולם הדמוקרטי. במדינות דמוקרטיות, גם באלה שבהן מערכת החינוך כולה זוכה בסבסוד מלא של המדינה, נשמרת בהקפדה האוטונומיה של מערכת ההשכלה הגבוהה. מצב שבו השלטון והצבא קובעים את אופי הלימודים ומתערבים בתכנים לפי דרישותיהם והעדפותיהם מוכר לנו ממשטרים אפלים.

לפיכך, אנו קוראים לסנאט האוניברסיטה העברית להתנגד לתוכנית זו ולכלל תכנית צבאית אחרת, המפקיעה את המרחב האקדמי החופשי לטובת משטר צבאי-היררכי, ומאיימת על אמות מידה חיוניות של אוטונומיה ניהולית וחופש אקדמי מלא. אנו קוראים לאוניברסיטה העברית להימנע מאפליה בין תלמידים ומיצירת מסלולי לימודים מופרדים על בסיס שאינו רלוונטי לדיסציפלינות האקדמיות עצמן.

אנו מביעים תקווה כי סנאט האוניברסיטה לא יאשר תכניות לימודים שאין בהן חופש אקדמי מלא, או שיש בהן קידום של אי-שוויון ואפליה בקרב סטודנטים ועובדים. אנו קוראים לאוניברסיטה שלא לכפות על תכניות לימודים, חוגים או מרצים ליטול חלק בתכניות לימודים המבוססות על היררכיה צבאית המנוגדת לערכי ההשכלה הגבוהה. אם לא תצליח הקהילה האקדמית הישראלית למנוע את קיומם של התנאים הלא-נורמליים הללו והם יתפכו מציאות ושגרה – יהיו לכך השלכות על מערכת ההשכלה הגבוהה כולה.

האוניברסיטה העברית זכתה לאחרונה במכרז לקיום תכנית הכשרה צבאית-אקדמית ("חבצלות") בקמפוס האוניברסיטה ובתכניתיה האקדמיות. היא עומדת לממש אותו בחודשים הקרובים. "תנאי המכרז תוארו בתקשורת בפרוטרוט ויש בהם כדי לעורר דאגה עמוקה באשר לטוהר ההליכים האקדמיים באוניברסיטה העברית ולעצמאותם" - נכתב (28.3) במסמך שפרסמה התארגנות המרצים השמאלית "אקדמיה לשוויון". להלן עיקריו:

תכנית "חבצלות" כרוכה בהקמת מעין קסרקטין בשטח האוניברסיטה, שינוהל כבסיס צבאי שמור וחמוש בו יתגוררו החיילים ומפקדיהם. תנאי השמירה והפיקוח עליו יהיו כאלה המקובלים בצבא. מדובר בהפקעת המרחב האקדמי, או חלק משמעותי ממנו, והעברתו לשליטה צבאית, שעקרונותיה ההירארכיים מנוגדים תכלית ניגוד לעקרונות ניהולו של המרחב האקדמי.

כך, למשל, יתקיים פיקוח צבאי על הנכנסים למתחם זה לצורך מתן שירותים שונים. פיקוח מעין זה יוצר אפליה אקדמית לפי דרישות צבאיות. הצבא יוכל, למיטב ידיעתנו, למנוע כניסה של עובדים לפי מוצאם האתני, או לפי קריטריונים "ביטחוניים". אביזרי פיקוח, צילום וחימוש שיידרשו לצורך אבטחתו הצבאית של המתחם מהווים אף הם מוקד לדאגה בכל מה שקשור בהבטחת פרטיותם של הבאים בשערי הקמפוס, שפרטים עליהם ייאספו, או יימסרו בידי האוניברסיטה לשלטונות הצבא.

אמות מידה אלה אינן מקובלות במוסדות אקדמיים חופשיים. הן מטילות צל כבד על יכולתה של האוניברסיטה לקיים מרחב אקדמי חופשי ופתוח. אוניברסיטה איננה בסיס צבאי, פנימייה צבאית או מתקן אימונים צבאי. עם כל שאיפתה של האוניברסיטה לקבל ללימודים גם חיילים במדים, אין הדבר יכול להיעשות באמצעות שינוי המשטר הפנימי בה – ממשטר חופשי למשטר צבאי.

בנוסף, אנו למדים כי קיומה של התכנית כרוך בהתערבות צבאית נרחבת בתכניות הלימודים, בתנאי העברתן, בזהות המרצים המלמדים בתכנית, בתנאי הרישום לקורסים, וביחסי מרצים-סטודנטים. אלה, כמוכך, תחומים אקדמיים מובהקים בהם אמורה להישמר אוטונומיה אוניברסיטאית מלאה, אולם אוטונומיה זו איננה נשמרת לפי תנאי המכרז.

אם הבנו נכון, התכנית מעניקה עדיפות לחיילים הלומדים במסגרתה על פני סטודנטים "רגילים". אוניברסיטה שאין בה תכניות מיוחדות ותקציבים המיועדים לקידום אוכלוסיות מוחלשות ומודרות היסטורית מהאקדמיה – בוחרת להעניק עדיפות לתכניות צבאיות "מצוינות", הדואגות לקידום של האוכלוסיות החזקות ביותר בישראל שהרקע הסוציו-אקונומי שלהן ממילא גבוה והנגישות שלהם להשכלה גבוהה איננה מוטלת בספק.

דווקא אוכלוסיות חזקות אלה מקבלות עדיפות ברישום לקורסים, במגורים במעונות ובעיצוב תכנית הלימודים. נוסף לכך, התכנית מאפשרת למפקדים הצבאיים התערבות ביחסי מרצה-סטודנט, ובעקיפין גם בתכני ההוראה ובחופש האקדמי של המרצים, שיידרשו להעביר לידי הצבא מבעוד מועד תכניות הוראה. כל אלה הם בגדר נסיגה חמורה מאמות מידה

בבחירות לרשויות המקומיות: לראשונה ראש עיר קומוניסטי בבירת מחוז

סטירת לחי מצלצלת לנשיא טורקיה

המפלגה. הוא הכריז כי "נרשמו אי-סדרים בהצבעה בכמה ערים גדולות" ושמפלגתו תפנה אל בתי המשפט "כדי לברר מי בדיוק ניצח בהן". בתי משפט, מיותר לציין, בלאו הכי בידי השלטון הימני.

נפילת איסטנבול בידי האופוזיציה היא מכה פוליטית קשה עבור ארדואן, שכהן כראש העיר מ-1994 ועד 1998. איסטנבול גם הייתה מעוזה של מפלגת הצדק והפיתוח במשך כמעט 20 שנה ברציפות.

בבחירות הקודמות גברה מפלגת השלטון על האופוזיציה בפער של יותר מ-8%, שהתפוגג כמעט לחלוטין באלו האחרונות. באנקרה הציג ארדואן מועמד מהעיר קייסרי, אלמוני בעיני תושבי הבירה. מפלגתו הפסידה בפער של כ-4% לעומת ניצחון

מפלה למפלגת הצדק והפיתוח האסלאמית-שמרנית בבחירות המקומיות שנערכו השבוע (31.3) בטורקיה. מדובר גם בהפסד צורב למנהיג המפלגה, הנשיא רג'פ טייפ ארדואן, שהציג אותן כמבחן כוח אישי לגבי תמיכה במדיניותו.

הנשיא ארדואן אף הצהיר כי הבחירות הן "הרות גורל" לעתיד ארצו.

אמנם המפלגה עדיין שולטת ברוב הרשויות המקומיות שבמרכז טורקיה, אך במזרח בו רוב האוכלוסייה כורדית, ניצחו פעילי מפלגת העמים הדמוקרטית – שרוב מנהיגיה יושבים בכלא. בערים הגדולות, ובהן איסטנבול, אנקרה הבירה ואיזמיר היו אלה כוחות האופוזיציה שניצחו, לפעמים בהפרש קטן.

ההפסד לא מנע מארדואן לשאת נאום הניצחון ביום שני לפנות בוקר מעל מרפסת מרכז

בפער של אחוז בודד בבחירות הקודמות. לא מדובר רק בהפסד בשלוש הערים מרכזיות. גם באדנה ובמרסין הפסידה מפלגת השלטון. ערים אלה הן המרכזים הכלכליים החשובים במדינה. יש בהן ריכוז גדול של מעמד העובדים ושכבות ביניים שנפגעו מאוד מהמשבר הכלכלי שפרץ במדינה בשנה האחרונה – בדומה למשברים כלכליים שפרצו השנה במדינות נוספות בפריפריה הקפיטליסטית: ברזיל, ונצואלה וארגנטינה. למשברים אלה השלכות חברתיות קשות, כגון יוקר מחייה המרקיע שחקים, גידול מהיר בעוני ובאבטלה ואינפלציה היוצאת מכלל שליטה.

באנקרה ובאיסטנבול מתגוררים גם ניצגי הבורגנות הגדולה ובעלי ההון, שרבים מהם מקורבים לנשיא. הקשר "הון-שלטון" אינו המצאה הישראלית: בטורקיה יש לו היבטים פומביים רבים.

לפי "הארץ" (2.4) "שיתוף הפעולה ההדוק בין ממשל ארדואן לבעלי ההון הזין גם את מוסדות מפלגת השלטון, שמקורביה זכו במיטב הפרויקטים ובתמורה תמכו כלכלית ביוזמותיו של ארדואן".

כמעט כל כוחות השמאל, כולל המפלגות והתנועות הקומוניסטיות, התייצבו לימינה של מפלגת העמים הדמוקרטית המקבלת תמיכה גורפת בקרב האוכלוסייה הכורדית. מפלגת עמים הסירה את מועמדיה לראשות העיר במקומות בהם היו סיכויים למועמדי האופוזיציה לגבור על אנשי ארדואן, המפלגה הקומוניסטית הטורקית (שאיננה חלק ממפלגת העמים הדמוקרטית) החליטה להתמודד לבדה ואף זכתה, לראשונה בתולדות בטורקיה, בראשות בירת מחוז – דריס, בירת המחוז בעל אותו השם.

פאתיה מהמט מסוגלו (ר' צילום), ממנהיגי המפלגה, קיבל כשליש מהקולות, אחריו הגיע מועמד מפלגת העמים הדמוקרטית עם 28%, ובמקום השלישי - מועמד המפלגה הסוציאל-דמוקרטית עם 20%.

שבוע של מחאות נגד בולסנרו

רק במקום אחד בו ביקר נשיא ברזיל, ז'איר בולסונארו, הימני קיצוני לא נתקל במפגינים. זה היה ביום שני בעת ביקורו, יחד עם רמטכ"ל צבאו, מפכ"ל ושרים נוספים בבסיס יחידת הימ"מ (היחידה ללוחמה בטורור).

לוחמי הימ"מ הציגו לנשיא ברזיל מגוון של יכולות מבצעיות להתמודדות עם תרחישים, דוגמת השתלטות על אוטובוס חטוף, שחרור בני ערובה ממבנה ממולכד, גלישה ממסוקים, השתלטות על מבנים ועוד.

עיתוי הביקור אינו מקרי. במשך ארבעת ימי ביקורו בישראל, חתם בולסונרו על כמה הסכמים לשיתוף פעולה ביטחוני ואף הסכים להצבת "יעוץ מיוחד לביטחון פנים" ישראלי בשגרירות שבברזיליה.

יחד עם זאת, מרגע הגעתו לנתב"ג ביום ראשון, יכל בולסונרו יחד עם פמלייתו הגדולה, להביט בשלט הגדול שהניפו פעילים למען זכויות הלהט"ב בו נכתב בפורטוגזית "בארץ הקודש אין מקום להומופובים".

בשעות הערב של אותו יום, כמאה פעילי שמאל, ביניהם חברי חד"ש ומק"י, אנשי קהילת הלהט"ב ויוצאי ברזיל החיים בישראל הפגינו ליד מעון ראש הממשלה בירושלים בעת המפגש הראשון בינו לבין בנימין נתניהו.

ביום שני בבוקר ובפעולה נועזת נוספת, מתנדבי ארגון הסביבה "גרניפס" טיפסו על חומות ירושלים, ותלו שלט מחאה ענק אל מול חדרו במלון המלך דוד.

על השלט הדפיסו מסר ישיר לנשיא: "עצור את הרס האמזונס!". ביום שלישי שוב הפגינו פעילי שמאל בקרבת מוסד "יד ושם" בירושלים, בעת הביקור במוסד לזכר השואה של המשלחת הגדולה ובראשה בולסונרו ובני משפחתו.

ערב לזכרו של פרופ' עובדיה עזרא באוניברסיטת ת"א

ערב לזכרו של פרופ' עובדיה עזרא יתקיים באוניברסיטת תל אביב ביום חמישי הקרוב (4.4) בשעה 16:00 באולם 449 בבניין גילמן. עמיתיו של פרופ' עזרא המנוח, שנפטר ממחלה קשה בדמי ימיו והיה במשך שנים פעיל בחד"ש, יקיימו את האירוע לרגל פרסום ספרו "לחיות בכבוד".

הספר הוא אסופה של מאמרים קצרים באתיקה-יישומית שהתפרסמו ברובם בעיתון "הארץ" בשנים 1999-2001. הם עוסקים בנושאים העשויים לגעת בחיי כל אדם ואדם, ובהם: יחסי משפחה; דיני עונשין, לרבות עונש לעברייני מין; זכויות אדם; חופש הביטוי בכלל, וחופש הביטוי באקדמיה בפרט; סוגיות בביו-אתיקה: תרומת איברים להשתלה, מדינת ישראל וערך החיים.

עובדיה עזרא היה פרופסור לפילוסופיה מדינית ולתורת המוסר בחוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל אביב. הוא הלך לעולמו בערב ראש השנה תשע"ח, 20 בספטמבר 2017, בהיותו בן 58 שנים בלבד.

בין 2008 ל-2010 כיבן פרופ' עזרא כראש החוג לפילוסופיה. כמו כן הוא כיהן שנים רבות כנציג הפקולטה למדעי הרוח בוועדים של ארגון הסגל האקדמי הזוטר ושל ארגון הסגל האקדמי הבכיר. ספרו "צדק ושוויון: צריך העדפה מתקנת" ראה אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד ב-2006.

פרופ' עזרא פעל רבות נגד הכיבוש וישב בבתי כלא צבאיים בגלל סירובו לשרת בשטחים ובלבנון. בריאיון עמו שפרסם אתר "וואלה!" לאחר שחרורו מהכלא הצבאי ב-2002 אמר: "פילוסופים בבתי כלא זו מסורת ארוכה מאוד". באותו ריאיון הקביל בין מאסרו כסרבן מצפון לבין מצב היפותטי שבו יאסרו אדם דתי על סירוב לאכול חזיר:

"אף אחד לא שואל אדם דתי מה הוא יעשה אם הוא יקבל פקודה לאכול חזיר. למדנו לכבד את חופש המצפון ואת חופש הפולחן בהקשר הדתי. אבל פתאום כשאדם אומר 'זה בניגוד לאמונה שלי לשלוט על עם אחר', את זה הם מתקשים להבין". נוסף לפעילותו האקדמית והפוליטית, היה עזרא פעיל בעמותת הפועל אוסישקין – קבוצת האוהדים של הפועל תל אביב בכדורסל.

בערב שייערך באוניברסיטת תל-אביב ישתתפו ראש בית הספר לפילוסופיה פרופ' יוסי שוורץ, פרופ' משה צוקרמן, פרופ' צבי טאובר, פרופ' מנחם לורכבאום, ד"ר תמי יגורי, אלמנתו עו"ד מור סטולר וקרובת משפחתו מלכה עזרא.

תערוכות חדשות

בגלריה לאמנות באום אל-פחם

בשבת (6.4) ייפתח ב-12:00 בגלריה לאמנות אום אל-פחם מקבץ תערוכות חדש. במסגרתו יוצגו חמש תערוכות יחיד חדשות ותערוכה קבוצתית. בחלל התחתון של הגלריה תוצג תערוכה מעבודותיה של האמנית רות שלוס; בקומה הראשונה יוצגו תערוכות יחיד של מאיר רקין, מרואה עבד אלקאדר ואביבה רו; בקומה השנייה תוצג התערוכה הקבוצתית של אמני סימפוזיון הקרמיקה; תערוכת יחיד נוספת של אפרת גל-נור תוצג במקטעים בכל אחת מקומות הגלריה.

כותרת התערוכה של הציירת המנוחה רות שלוס היא "על כל פנים". בראשית שנות השישים החלה שלוס לעבוד ביפו, שם גם פגשה את נביהה, אישה ערבייה-נוצרייה תושבת השכונה. נרקם ביניהן קשר יוצא דופן. נביהה נותרה ביפו לאחר שמשפחתה גורשה ב-1948.

הקשר עם קרובי המשפחה נותק ונביהה נותרה בעוני ובדלות. שלוס נהגה לצייר ולרשום אותה בזקנתה, עוד לפני שמוטיב הזקנה נעשה דומיננטי בעבודותיה בשנים שקדמו למותה (עוד על רות שלוס - ר' מאמר שראה אור בגיליון מספר 10 של "זו הדרך" השנה).

בתערוכת היחיד המסקרנת שלה, "סברה", משתמשת האמנית מרואה עבד אל-קאדר בעציצי קקטוס. צמח זה מעורר אסוציאציות תרבותיות ופוליטיות. הקקטוס בעבודתה אינו סמל או מוטיב מנוכס, אלא חלק בלתי-נפרד מעולמה. בערבית המילה קקטוס, או צבר (צאָבֶר), מציינת בין השאר, סבלנות והתמדה עיקשת.

עבד אל-קאדר חיה בעיר הערבית-כדואית רהט שבנגב ולאחר גישוואיה הציבה עציצי קקטוס סביב ביתה החדש ליצירת גדר.

בחלוף הזמן החלה לחלק את העציצים שטיפחה כמתנות לקרוביה. בתערוכה יוצגו עציצי הקקטוס שייעדה לבית הוריה. חמש נשים מצולמות "נטועות" בעציצים עד כי הן עצמן הופכות מעין משוכת צבר, גדר איתנה ומגוננת.

בתערוכה הקבוצתית "12.7.1", (12 אמנים, שבעה ימים וגג אחד שאצר רועי מעין), משתתפים האמנים מוחמד אבו רקיה, יואב אדמוני, סדיקו אוקפדג'ו, אפרת אייל, זהרה הראל, חסן חאטר, טליה טוקטלי, ג'ייקוב מודט, מנאל מורקוס, שרון פזנר, ולנטנס פטיקו וגלעד רטמן.

התערוכה נולדה בסימפוזיון הקרמיקה הבין-לאומי שנערך ב-2010 בגלריה לאמנות באום אל-פחם. היה זה אירוע ייחודי בנוף המקומי והעולמי. המפגש האינטנסיבי, היצירתי והחברתי בין אמנים ממקומות שונים בעולם, ממגוון עדות ודתות, במגוון גילאים ומגדרים – הניב חיבורים שלא יכולים היו להתרחש במקום אחר או בזמן אחר.

לאורך שהות בת שבוע ימים בקפסולה סגורה נרקמה שפה ייחודית הניכרת בכל פרט בתערוכה. החומר – האדמה – שבדרך כלל הוא מקור לקונפליקט ולמחלוקת, חומר המפלג ומפריד בין אנשים, שימש בסימפוזיון דווקא כחומר מחבר ומקרב.

הקפסולה התקיימה באום אל-פחם, על גג הגלריה, ששימש מרחב פעולה לאמנים שהשתתפו. הדיאלוג אינו מתקיים רק בין האמנים לבין עצמם, אלא בינם לבין המראות, הריחות ובעיקר התושבים של אום אל-פחם.

שעות פתיחה של התערוכות הן: ראשון עד חמישי, מ-9:00 עד 16:00; שישי – סגור; ובשבת מ-9:00 עד 16:00. ב-8 בינוני צפויות להינעל כל התערוכות.

אלפים ביום האדמה

במחאה על הסחבת איגוד העו"סים חידש את המאבק

העובדים הסוציאליים חזרו לרחובות וחסמו (2.4) את הכניסה לירושלים סמוך לגשר המיתרים. יממה לפני כן, חסמו את צומת הדרכים ארלוזורוב ונמיר בתל אביב. זאת במחאה נגד הסחבת של משרד האוצר במשא ומתן לגבי הבטחת ביטחונם האישי נוכח מקרי אלימות רבים בלשכות הרווחה מצד מטופלים. העובדים מדווחים כי בשבועיים האחרונים הוצתה לשכת הרווחה בעמנואל ועובדים הותקפו בעילוט, בירושלים ובתל אביב. אחרי מאבק שנפתח בהפגנות ובהשבתות מקומיות של שירותי הרווחה, מנהלים ראשי איגוד העובדים הסוציאליים בשלושת החודשים האחרונים מו"מ עם משרד האוצר. הם דורשים הגנה על העובדים ועל תנאי העסקתם, לאיש מאות תקנים חסרים בלשכות הרווחה ולצמצם את עומס העבודה. בתיווך ההסתדרות הגיעו ראשי האיגוד לסיכומים עם משרד האוצר בנושאים אלה, והאוצר הביע רצון לפתור את הסוגיה עד סוף מרס, אולם הדבר לא קרה.

סרט על דב חנין ב"דוקאביב"

רשימת הסרטים הישראלים שישתתפו בפסטיבל דוקאביב 2019 (ה-21 במספר) בסינמטק תל אביב הוכרזה השבוע (1.4). בין הסרטים שבתחרות: "החבר דב", של הבמאי ברק הימן ובמרכזו ח"כ דב חנין (חד"ש). משך שנים תיעד הבמאי הדוקומנטרי הימן את עבודתו של הפרלמנטר המצטיין דב חנין ואת מעורבותו במאבקים חברתיים ופוליטיים שונים ברחבי הארץ. הימן מסר כי סרטו הוא "דיוקן פוליטי מרגש ומעורר תקווה אך עמוס בכאב וצער של פוליטיקאי מזן נדיר במיוחד".

רשימת חד"ש-תע"ל

חוג בית בהשתתפות מועמדות הרשימה **סונדוס סאלח ונועה לוי**
יום ד', 3 באפריל, 20:00, יוחנן הסנדלר 9, תל אביב
 חוג בית בהשתתפות מועמדי הרשימה **עופר כסיף וג'אבר עסאקלה**
יום ד', 3 באפריל, 20:30, שטרק 7, תל אביב
 חוג בר בהשתתפות ח"כ **דב חנין**
יום ה', 4 באפריל, 20:30, קיוסקו, ידידה פונקל 31, תל אביב
 חוג בית בהשתתפות מועמדת הרשימה **נועה לוי**
יום ה', 4 באפריל, 20:00, הדגניות 33, קריית טבעון
 אירוע ציבורי בהשתתפות חברי הכנסת **עאידה תומא-סלימאן,**
יוסף ג'בארין ודב חנין
יום ו', 5 באפריל, 13:00, גן קריית ספר, תל אביב

ח"כ ג'בארין ויו"ר ועדת המעקב ברכה בהפגנה בסכנין

אלפים הפגינו (30.3) בסכנין במזג אוויר סוער וציינו את יום האדמה ה-43. השנה התמקדו ההפגנות גם בסולידריות עם הפלסטינים המפגינים בעזה נגד המצור.

ראש רשימת חד"ש-תע"ל, ח"כ איימן עודה, אמר במהלך נאומו בעצרת: "יום האדמה איננו רק יום זיכרון היסטורי. הגזענות וההסתה נגד הציבור הערבי בוערת וגדלה בצל ממשלות נתניהו. אנחנו ממשיכים במאבקנו – נגד חוק הלאום, נגד הפקעת האדמות, נגד הריסות הבתים, נגד ההתייחסות של המשטרה אלינו כאויבים. ממשלת נתניהו המסיתה והגזענית היא אויב שוויון אמתי. כל אזרח שוחר דמוקרטיה, ערבי או יהודי, חייב לצאת להצביע ולמגר את עריצות נתניהו למען האינטרסים המשותפים שלנו".

ב-30 במרס 1976 הוכרזה שביתה כללית בחברה הערבית לפי החלטת הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (רק"ח ככינויה אז). האזרחים הערבים ברחבי הארץ יצאו אז מבתיהם כדי להפגין נגד החלטת ממשלת רבין להפקיע 20 אלף דונמים מאדמותיהם בגליל. כוחות צבא ומשטרה שנכנסו כדי לדכא את ההפגנות, ירו למוות בשישה מפגינים ביישובים סכנין, דיר חנא ועראבה. יותר מ-100 מפגינים נעצרו, מאז הפך יום האדמה אחד הסמלים של המאבק האזרחי נגד הנישול, הפקעת הקרקעות והאפליה המתמשכת, ושל המאבק הפלסטיני בכלל.

מצעד אקלים לוחם בת"א

אלפים צעדו (29.3) ב"מצעד האקלים" בתל אביב. המצעד נערך בהשראת מצעדים דומים שהתקיימו בעולם, ומארגניו ביקשו להעביר מסר דחוף בעניין הסכנה החמורה לאנושות הטמונה בשינויי האקלים. עוד ביקשו המארגנים לעודד מעבר לאנרגיה ירוקה.

גוש אדום-ירוק של פעילי חד"ש בהשתתפות ח"כ דב חנין ומועמד חד"ש-תע"ל ד"ר עופר כסיף הצטרף לצעדה, שרבים ממשתתפיה היו בני נוער. "הנוער מתעורר כי העולם בוער", "אם אין לי עתיד, למה לי להיות תלמיד?", יהודים וערבים למען האקלים", ו-"אני מתכננת לחיות אחרי 2030" - קראו.